

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **F. S.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2019, č. j. OAM-924/DS-PR-P08-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2019, č. j. 63 Az 39/2019 – 29,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2019, č. j. 63 Az 39/2019 – 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Dne 7. 7. 2019 byl žalobce zadržen při neoprávněném pobytu v České republice (bez pobytového oprávnění či víza a bez cestovního dokladu). Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, rozhodnutím ze dne 8. 7. 2019, č. j. KRPT-161843-29/ČJ-2019-070022, žalobce zajistila podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístila ho do Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty. Správní orgán v průběhu šetření zjistil, že žalobce je žadatelem o mezinárodní ochranu v Bulharské republice.

[2] Žalovaný následně v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Bulharská republika, a současně rozhodl, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany je v souladu s § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), ve vztahu k České republice nepřipustná a řízení o ní se podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavuje.

II.

[3] Žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud shora označeným usnesením (dále také jen „napadené usnesení“) řízení zastavil.

[4] Krajský soud předně uvedl, že dne 12. 9. 2019 byl proveden transfer žalobce do Bulharské republiky postupem dle nařízení Dublin III. Krajský soud dotazem u žalovaného zjišťoval místo žalobcova pobytu v Bulharsku; po jeho úspěšném předání do Bulharské republiky byl žalobce předán tamnímu Migračnímu úřadu Ministerstva vnitra. V návaznosti na to krajský soud požádal žalovaného o zjištění aktuální adresy místa pobytu žalobce. Žalovaný jej informoval, že se žalobce nachází v zařízení pro nelegální cizince „BUSMANTZI“, aniž však zná konkrétní adresu tohoto zařízení. Krajský soud na to uzavřel, že se mu nepodařilo zjistit místo žalobcova pobytu v Bulharsku, shledal tudíž naplnění podmínek § 33 písm. b) zákona o azylu. Řízení proto napadeným usnesením podle § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

III.

[5] Proti napadenému usnesení nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností z důvodu tvrzené nezákonnosti dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel v podané kasační stížnosti nesouhlasí s postupem krajského soudu, který napadeným usnesením zastavil řízení s ohledem na skutečnost, že údajně nezjistil místo pobytu stěžovatele jako žadatele o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Pozastavuje se nad skutečností, proč příslušné správní orgány v Bulharské republice nesdělily soudu konkrétní údaje o místě jeho pobytu v této zemi (tj. přesnou adresu), to však podle něj přesto nemůže být důvodem pro zastavení řízení o žalobě.

[7] V kasační stížnosti stěžovatel také odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2004, č. j. 2 Azs 41/2003 – 42, podle něž *„[d]ůvod zastavení soudního řízení musí být spolehlivě prokázán, což znamená, že je třeba vyčerpat všechny dostupné prostředky ke zjištění pobytu žadatele o azyl.“*

[8] Byl-li ostatně soud informován o tom, že se stěžovatel nachází v zařízení Busmantzi v Bulharsku, nelze se při zjišťování místa pobytu spokojit s tím, že bulharská strana neuvedla přesnou adresu tohoto zařízení a jen z toho dovodit, že místo stěžovatelova

pokračování

pobytu nelze zjistit. Adresu předmětného zařízení je totiž možné nalézt již pouhým zadáním názvu Busmantzi do vyhledávače Google.

[9] Z napadeného usnesení také není patrné, na základě čeho krajský soud dospěl k závěru, že nelze zjistit místo stěžovatelova pobytu, neboť on sám se domnívá, že již informace o tom, že se nachází v „zařízení pro cizince Busmantzi“ je relativně přesně specifikované místo pobytu. Přesnou adresu pak lze dle stěžovatele ověřit právě buď prostřednictvím příslušných dublinských orgánů, ale i cestami neformálními.

IV.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána včas a směřuje proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo, a jedná za něj osoba oprávněná podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Spornou je zde otázka, zda postup krajského soudu, spočívající v zastavení řízení o žalobě, byl zákonný.

[14] Podle § 33 písm. b) zákona o azylu, *soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce).*

[15] Ze správního spisu se podává, že stěžovatel byl v době podání žaloby (dne 15. 8. 2019) umístěn v Zařízení pro zajištění pobytu cizinců Vyšní Lhoty. Následně byl dne 12. 9. 2019 eskortován do Bulharské republiky.

[16] Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud neměl žádné informace o konkrétní adrese, na níž se stěžovatel na území Bulharské republiky nachází, požádal žalovaného o sdělení adresy místa pobytu stěžovatele v Bulharsku. Žalovaný sdělil, že po úspěšném předání stěžovatele do Bulharska byl předán Migračnímu úřadu Ministerstva vnitra a dodal, že bližší informace mu nebyly sděleny.

[17] K dalšímu dotazu krajského soudu žalovaný doplnil, že stěžovatel „*se v současné době nachází v zařízení pro nelegální cizince ‚BUSMANTZI‘. Bulharská strana konkrétní adresu nesdělila.*“ Na to již krajský soud vydal napadené usnesení.

[18] Z výše citovaného § 33 písm. b) zákona o azylu vyplývá, že řízení o žalobě soud zastaví, není-li možné zjistit místo pobyt žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Současně však není pochyb o tom, že důvod pro zastavení řízení, tedy ona skutečnost, že místo pobytu žalobce nelze zjistit, musí být spolehlivě prokázán. To jinými slovy znamená, že krajský soud je povinen při zjišťování místa pobytu žalobce využít všechny dostupné prostředky, aby požadovanou informaci získal.

[19] V souzené věci však těmto požadavkům krajský soud nedostál a všechny dostupné prostředky ke zjištění stěžovatelova pobytu nevyčerpal. Nejvyšší správní soud zde přitakává stěžovateli, že krajský soud měl k dispozici dostatečné údaje, aby se pokusil zjistit přesnou adresu místa stěžovatelova pobytu v Bulharsku, tedy úplnou adresu zařízení, v němž se stěžovatel v daném okamžiku podle dostupných informací poskytnutých soudem žalovaným nacházel.

[20] Nejen, že se nabízela možnost dotázat se přímo, nebo i prostřednictvím žalovaného, příslušných bulharských orgánů na přesnou adresu daného zařízení Busmantsi. Krajský soud však měl také možnost, a to při vynaložení minimálního úsilí, zjistit přesnou adresu tohoto zařízení prostřednictvím internetového vyhledávače (Google či jiného) při zadání názvu Busmantsi. Informaci o umístění stěžovatele do tohoto zařízení, jak již výše uvedeno, měl krajský soud od žalovaného k dispozici. Takto by krajský soud zjistil, že se jedná o zařízení „Sofia Busmantsi Detention Centre [Special Home for Temporary Accommodation of Foreigners (SHAF)]” a rovněž by mohl zjistit i přesnou adresu daného zařízení, tedy i místa stěžovatelova pobytu (ulitsa "Sredno livade" 6, 1520 Busmantsi, Bulgaria). Krajskému soudu by pak již nic nebránilo dotázat se, zda se stěžovatel v zařízení nachází, popřípadě mu přímo do tohoto zařízení doručovat písemnosti a pokračovat dále v řízení o jeho žalobě a věc při splnění podmínek řízení projednat a rozhodnout.

[21] Nejvyššího správního soudu již například ve svém rozsudku ze dne 15. 7. 2004, č. j. 3 Azs 58/2004 - 57, dovodil, že „[z]astavil-li krajský soud řízení podle § 33 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, aniž postavil najisto, že místo žalobcova pobytu v rozhodné době nelze zjistit, nevycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu; Nejvyšší správní soud proto takové rozhodnutí zruší.“ Nejinak tomu bylo i v právě souzené věci.

[22] Krajský soud pochybil, pokud nepostavil najisto, že místo stěžovatelova pobytu v Bulharsku není možné zjistit. Dospěl tudíž též k nesprávnému závěru o tom, že jsou dány předpoklady pro zastavení řízení o žalobě podle § 33 písm. b) zákona o azylu ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. Nejvyšší správní soud pro uvedené dovodil, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byl naplněn.

V.

[23] Kasační stížnost je z důvodů shora vyložených opodstatněná, a proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[24] V dalším řízení krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[25] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli jako osobě neznámého pobytu ustanoven usnesením ze dne 5. 11. 2019, č. j. 63 Az 39/2019 – 27, opatrovník Mgr. Ladislav Bárta, advokát. Jakkoliv si je Nejvyšší správní soud vědom toho, že uvedený advokát nebyl ustanoven jako zástupce účastníka podle § 35 odst. 10 s. ř. s., s ohledem na skutečnost, že tento opatrovník je současně advokátem, tedy osobou s právníckým vzděláním, a vzhledem k tomu, že v řízení o kasační stížnosti je zastoupení účastníka advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s. povinné, nepovažoval kasační soud za vhodné ani potřebné jeho

pokračování

postavení jako ustanoveného opatrovníka formálně „měnit“ a jednal s ním bez dalšího jako s ustanoveným zástupcem. Uvedený postup považoval za souladný se zásadou procesní ekonomie, aniž to bylo jakkoliv na újmu stěžovatelových práv.

[26] Zástupce stěžovatele učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní pomoci spočívající v doplnění blanketní kasační stížnosti. Za ten mu náleží odměna ve výši 3.100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Dále zástupci stěžovatele náleží též paušální náhrada hotových výdajů s tímto úkonem související ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, o tuto daň se tudíž částka odměny a náhrady hotových výdajů nezvyšuje. Celková částka nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

